

Uzorita žena sa aspekta islama i njena uloga u postizanju jedinstva

Polovicu svakog društva sačinjavaju žene. U današnjem svijetu postoje različiti stavovi po pitanju položaja žene. Jedna grupa ima minimalan stav kada se radi o položaju žene i oni smatraju da žene imaju sporednu ulogu i da im treba uskratiti društvene aktivnosti. Postoji i druga grupa ljudi koji, u svom radikalnom pristupu, vjeruju da je nad ženama učinjen historijski zločin i da su njihova prava prekršena i da bi se ispravila ova nepravda treba ostvariti ravnopravnost spolova, pa čak i u krajnjoj mjeri nadmoć žena nad muškarcima. U svemu tome vjera islam ženi priznaje plemenitost i ljudska prava. U ovoj emisiji pored kratke analize radikalnih stavova kada su u pitanju žene, također donosimo i islamsko viđenje žene uz akcenat na životu i djelu Božijeg Poslanika s.a.v.s., kao i njenu ulogu u nastajanju jedinstva,

kako u porodici tako i u društvu. Pozivamo vas da ostanete sa nama.

U prošlosti, neke škole i misaoni pravci su, u svojoj radikalnoj ideologiji, ženu smatrali drugorazrednom robom i čak je nisu smatrali čovjekom. Shodno tom mišljenju žene nisu uživale nikakva prava i nisu mogle postići nikakav napredak niti duhovno usavršavanje. Na primjer, Aristotel, poznati grčki filozof, ženu je smatrao nepotpunim stvorenjem i smatrao da žena nije ljudsko biće. Ovakvo mišljenje je u prošlosti bilo rašireno u mnogo zemalja, pa čak i danas u nekim dijelovima svijeta postoji takav stav, tako da u nekim zemljama, žene još uvijek nemaju osnovna građanska prava, niti su prisutne na političkoj i društvenoj sceni. Na primjer, brojni istraživači društvenih nauka su uporedili stanje žena u nekim arapskim zemljama sa stanjem crnaca u robovlasničkom sistemu u Južnoj Africi. Iz razloga što obje skupine imaju nejednaka prava, nejednake mogućnosti i priliku za zaposlenje, diskriminirane su i drugo. Talibanske terorističke grupe, DAIS uzvikujući, naizgled islamske parole, ozbiljno krše osnovna prava žena posebno u Afganistanu, Siriji, Iraku i Nigeriji. Nasuprot ovom radikalnom stajalištu i u sjeni dugačke historije negiranja prava žena na

zapadu, na početku dvadesetog vijeka pojedini muškarci i žene na zapadu su htjeli povratiti svoja oduzeta prava. Naime, javlja se pokret poznat kao feministički pokret, koji se borio za ženska prava. Feminizam zagovara ideju da žene moraju da se suprostave muškarcima, kako bi se dokinula vijekovna nepravda nad njima. Ovaj pokret je na početku svoje revolucije istakao svoje osnovne parole i ciljeve a to su: ravnopravnost spolova, omalovažavanje braka i majčinstva, seksualna sloboda, slobodno izvođenje abortusa i oslobađanje žene iz okvira morala i porodičnih obaveza. Međutim, prekomjerni radikalizam feminističkog pokreta u negiranju ženskog duha, postepeno je, udaljavajući od žena neka zla i nesreće, prouzrokovao nove probleme ženama i čitavoj ljudskoj zajednici. U vezi s tim, poznati iranski mislilac Morteza Motahari, vezano sa novonastalo stanje žena na zapadu, piše: „U prošlosti se zaboravilo da je žena ljudsko biće, a danas se zaboravilo to da je žena." Susan Faludi, američka spisateljica, je također vjerovala da se u pozadini ovog veselja i veličanja pobjede žena, krije neka druga poruka. Ova poruka je bila upućena ženama: „Sada ste slobodne i ravnopravne, ali nikada niste bile nesretnije nego sada."

Radikalne feministkinje, negirajući osnovnu ulogu žena, majčinstvo i brigu o potomstvu su izvrgli ruglu, smatrajući to preprekom napretka žena. Dok danas, čak i neki dijelovi feminističkog pokreta priznaju da je majčinstvo vrhunac sreće za jednu ženu. Jer kada govorimo o savremenim stavovima zaštite ženskih prava, zaštita majčinstva je prihvaćena kao jedan princip, a moderno doba je nazvano dobom povratka ka majčinstvu. Pa tako, američki pisac Toni Grant, kaže: „Današnja žena želi, uz očuvanje majčinskog poleta i aktivnija nego ikad, da pronađe način da to i ostvari."

Dva radikalna poteza vezana za žene su dovela do toga da potpuno neiskorištena ostane umirujuća uloga žene a također i njihova sposobnost da uspostave harmoniju i jedinstvo u zajednici.

Između ova dva radikalna stava u odnosu prema ženama postoji i umjereni stav, koji se napaja sa čistog izvora islama. Kod ovog stajališta, žena i muškarac iako, se fizički i duhovno razlikuju, oni su jednaki kada su u pitanju ljudska prava. Sa stajališta islamske vjere, žena kao ljudsko biće može, uzimajući u obzir njene glavne uloge i zaduženja, da učestvuje na različitim poljima u zajednici.

Ovakav uzvišen položaj žene u islamu najbolje se može očitovati u riječima Božijeg Poslanika s.a.v.s. On je iskazivao veliko poštovanje i uvažavanje prema ženama i uvijek je preporučivao ljubazno ophođenje prema njima. Rekao je: „Neka ženu ne hvali niko osim pohvaljene osobe, a samo loše osobe smiju žene kuditi."

Ponašanje Božijeg Poslanika s.a.v.s prema njegovim ženama je uvijek bilo praćeno sa

ljubaznošću, ljubavlju, lijepim ophođenjem i pravednošću. Njegova ljubav prema hazreti Hatidži r.a. je bila tolika da je, opisujući nju, uvijek govorio: „Allah dž.š. mi nije dao bolju ženu od nje. Ona mi je povjerovala kada su svi ostali bili nevjernici. Vjerovala je da govorim istinu, kada su me svi drugi lažovom nazivali." Također, Poslanik a.s. u odnosu prema ženama preporučuje

sljedeće: „Budite ljubazni prema ženama, osvojite njihova srca, kako bi vas one slijedile."

Veoma je interesantno i hvale vrijedno ponašanje puno poštovanje, hazreti Muhameda a.s. prema njegovoj kćerki hazreti Fatimi s.a. Mnogo puta je ljubio ruku svoje kćeri a uvijek bi ustajao i davao bi svoje mjesto hazreti Fatimi da sjedne i na taj način je odavao počast i priznanje hazreti Fatimi i svim ostalim ženama. Govorio je: „Fatima je dio mene, kogod nju voli,

voli i mene. A kogod nju uznemiri, uznemirio je i mene."

Božiji Poslanik s.a.v.s je nastojao da na društvenom planu odredi ženama njihovo mjesto i da im pokaže da mogu da odlučuju o svojoj sudbini. Žene su bile prisutne u svim situacijama i kada su se davale prisege i kada se činila hidžra. Jasan dokaz te tvrdnje je dogovor Božijeg Poslanika s.a.v.s. sa ženama Medine, jedanaeste godine po hidžri, koji poznat kao „Bej'ate nisa". Zapravo, ako ispravno pogledamo put i život Božijeg Poslanika s.a.v.s. vidjećemo kako i do koje mjere je Muhamed a.s. uključivao žene u kući, sokaku i ulici, na putu upute i hidžre, u džihadu i ratovanju, u dogovorima i politici, upravljanju državom, upućivanju na dobro a odvrćanju od zla, po pitanjima braka i razvoda i u svim ostalim državnim i društvenim poslovima i pitanjima. I to u tolikoj mjeri da možemo njegovo vrijeme nazvati vrijeme ulaska žene na političku i društvenu scenu. Iz tog razloga žene su islamu davale veću podršku, ponekad čak i više od muškaraca."

U islamu se akcenat stavlja na ulogu supruge i majke uporedo sa obavljanjem društvenih i političkih funkcija, kao jedna neusporediva uloga žena. I ovakva uloga žena je garancija duševne sigurnosti i zdravlja unutar porodice. Prema mišljenju Božijeg Poslanika s.a.v.s. i njegovog ehli-bejta, ova zadaća predstavlja džihad žene, tojest da ona sama bude ravnopravna sa muškarcima u svim njegovim društvenim i političkim aktivnostima i džihadu na Allahovom putu. Uloga žene u okviru porodice, kao duhovnog i osjećajnog vođe porodice, veoma je značajna i uticajna u uspostavljanju duševne sigurnosti supruga i djece. U slučaju da žena ne uspije da u ulozi supruge i majke, odgovori na osjećajne i duhovne potrebe svoje porodice, u okviru porodice dolazi do pojave mentalnih i emocionalnih praznina, što opet može biti izvor pojave mnogobrojnih socijalnih i psihičkih problema u zajednici.

Jedna od bitnih uloga žena kao odgajatelja zajednice jeste njena uloga u uspostavljanju jedinstva. Žena je osnovni stub porodice. Stoga je logično da žena kao osnova porodice ima uticajnu ulogu u uspostavljanju jedinstva zajednice. Kada jedna žena muslimanka dobro bude

upoznata sa svojim mogućnostima i obavezama i pored toga živi istinski islam, u tom slučaju može biti uzor svojoj djeci. Ako svaka majka u vjerskom odgoju djece uvijek na umu ima osnovu i bit jedinstva, postepeno se stavljaju na marginu nesuglasice nastale kao rezultat mezhebskih razlika i tada muslimani uspostavljaju normalnu i bratsku komunikaciju i na taj način će se očuvati veličina islama. Jedna osviješćena i mudra muslimanka može svoju porodicu usmjeriti ka učvršćivanju jedinstva. Kada jedna porodica teži jedinstvu, onda ta porodica vrši uticaj i na čitavu zajednicu i čitava zajednica se mijenja. Zapravo, jedna žena muslimanka, pravilnim moralnim odgojem, može obezbijediti podlogu za odgovarajući politički odgoj zajednice i imati uticaja na uspostavljanje i razvoj jedinstva, osjećaja bratstva, uklanjanja svih nesuglasica u zajednici, pa čak može biti i predvodnica u uspostavljanju jedinstva zajednice, oslanjajući se na zajedničke vrijednosti kao što su moral, pravednost i borba protiv .nasilja